

Høgskolen i Telemark

Fakultet for allmennvitenskaplege fag

SLUTTEKSAMEN

Emnekode:	6000
Emnenamn:	Bedriftsøkonomisk analyse og regnskap
Studiepoeng for emnet:	7,5
Omfang av denne eksamenen i % av heile emnet:	100%
Eksamensdato:	07.05.2012
Eksamensstad:	Bali
Lengde/tidsrom:	5 timar kl.0900-1400
Målform:	Nynorsk s. 2-6, Bokmål s. 7-11
Ant. sider inkl. framside	13, hvorav 2 vedlegg
Tillatne hjelpemiddel:	Lovsamling eller særtrykk av enkeltlover, kalkulator
Merknader:	Alle oppgåvene skal svarast på
Ant. vedlegg:	2 stk. løysingsark til oppgåve 2 2 stk løysingsark til oppgåve 3

Eksamensresultat finn du etter sensurfall ved å logge deg inn med brukarnamn og passord på StudentWeb (hit.no)

NYNORSK TEKST

Oppgåve 1 – 35 %

I vedlegg 1 finn du saldobalansen for Stordalen import AS. Du skal avslutte rekneskapet per 31.12.2011 og følgjande tilleggsopplysningar finnast:

1. I byrjinga av november betalte bedrifta husleige på førehand for fire månader med kr 32 000.
2. Varebeholdninga var etter ho var talt opp pr. 31.12. verdsett slik:
Vurdert til inntakskost: kr 215 000, vurdert til dagspris kr 325 000
3. Bedrifta selte brukt butikkinventar i slutten av mars. Inventaret var skaffa for kr 30 000 og var pr. 1. januar 2011 avskrive til kr 12 000. Alt inventaret blir avskrive med 25 % p.a. av innkjøpsverdi. Anna inventar blei kjøpt inn nytt i byrjinga av januar 2011.
4. Renter på gjeldsbrevlånet betalast på etterskot kvart halvår, siste gong 15.10.11. Renta er for tida 8 % p.a. Skyldig rente pr. 31.12.11 skal reknast og registrerast i rekneskapet.
5. Betalbar skatt pr. 31.12. skal reknast til 28 % av resultat før skatt.
6. Årsresultatet skal i sin heilheit overførast til konto 2050.

Oppgave 2 – 15 %

Kontering av bilag.

Bilaga nedanfor skal konterast i forhold til norsk standard kontoplan (Bruk kontoplannummerering i forhold til kontoplan brukt i oppgave 2 – Se vedlegg 1).

Konteringa skal fyllast ut ved å bruke skjemaet i vedlegg 2.

Bilag 1.

02. mai 2012

Utgående bilag

Faktura til Kjøkkenspesialisten As:

Varer kr 50 000

+25% mva kr 12 500

Total kr 62 500

Betalingsvilkår: Pr. 20 dager – 2 %

Bilag 2

02. mai 2012

Inngående bilag: Betalingsvilkår: Pr. 10 dager – 2 %

Faktura frå Mekanisk industri AS

Stålrammer kr 30 000

+ 20 % mva kr 7 500

Totalt kr 37 500

Bilag 3

Lønnsbilag

Brutto lønn kr 50 000

Skattetrekk kr 15 000

Netto utbetalt kr 35 000

Beløpet utbetalast via konto 1920 Bankinnskot. Skattetrekket blir sett inn same dag på konto for trekkinnkot. Det bereknast 14,1 % i arbeidsgivaravgift og 12 % i feriepengar.

Bilag 4

Bankbilag

08.mai 2012

Oppgjer for faktura av 02. mai til Mekanisk industri AS blir betalt. Berekn beløpet som skal betalast.

Bilag 5

Bankbilag

10. mai 2012

Mottatt oppgjer for faktura til Kjøkkenspesialisten AS med kr 61 250.

Bilag 6

Kontantsal i mai er kr 120 000 inklusiv meirverdiavgift 25 %.

Beløpet har kome inn i kassa.

Tilleggsopplysningar:

Kontonummer utgåande meirverdiavgift: 2700

Kontonummer inngåande meirverdiavgift: 2710

Oppgave 3 – 15 %

Stensland krets AS er ein liten produksjonsbedrift som produserer kretskort. Bedrifta har kontrakt på å levere ein bestemt type kretskort til ein større kunde i distriktet. Ho skal levere 1800 kretskort pr. måned, og prisen er sett til kr 100 pr. kort.

Bedrifta har berekna kr 60 i variable kostnader, og dei faste periodekostnadene er berekna til kr 60 000 pr. måned.

1. Berekn dekningsbidraget og dekningsgraden for denne ordren pr. stykk og for månadsleveransen.
2. Berekn dekningspunktet
3. Berekn sikkerheitsmarginen
4. Illustrer berekningane i eit dekningsdiagram
5. Kva er den lågaste prisen bedrifta kan akseptere for desse kretskorta? (Gå ut frå at bedrifta har ledig kapasitet)
6. Kva for krav bygger KRV-analyser (dekningspunktanalyser) på.

Oppgave 4 – 25 %

AS Balibali produserer og sel ein vare på ein marknad med fri konkurranse. Samanhengen mellom produsert mengde og differansekostnader er slik:

Mengde	Differansekostnad
0-100	4 000 000
101-200	3 000 000
201-300	1 800 000
301-400	2 000 000
401-500	5 700 000
501-600	8 500 000
601-700	16 400 000
701-800	40 600 000

Dei faste kostnadene er driftsuavhengige og er på kr 2 000 000.

Marknadssprisen for produktet er kr 55 000 pr. stk.

Gjennomfør berekningar og lag ein grafisk framstilling slik at du kan berekne følgjande:

1. Med kva for produksjonsmengder går bedrifta med overskot?
2. Kva kallar du desse produksjonsmengdene?
3. Kva meiner vi med vinningsoptimum, og kvar finn du dette i diagrammet?
4. Kva for mengde gir lågast kostnad pr. stykk?

5. Finn bedrifta sitt maksimale overskot. Marker overskotet i diagrammet.

Bedrifta står overfor ein ombygging av ein av avdelingane for å betre det fysiske arbeidsmiljøet. Tiltaket vil auke dei faste kostnadene med kr 1 500 000.

6. Undersøk kva for verknad tiltaket har på den vinningsoptimale og kostnadsoptimale produksjonsmengda.

Oppgåve 5 – 10 %

Børres Graverservice AS er ein liten bedrift som berre har ein gravemaskin. På grunnlag av nye vurderingar og berekningar har Børre kome fram til to typar av kalkyler. Han har vurdert at etter sjølvkost har han ein kostnad pr. time på kr 340. Etter bidrag finn han ut at han har kr 250 pr. time.

1. Drøft kva for kostnader som kan vere omfatta i sjølvkosten pr. time og i bidraget pr. time.

Børre har fått ein langtidskontrakt med eit større entreprenørselskap. Kontrakten sikrar full sysselsetting i fleire år, og han gir dessutan full dekning av alle kostnadene.

Etter ein tid får Børre etterspurnader frå fleire privatpersonar som har behov for graving. Per har kapasitet til noen oppdrag på ettermiddager og laurdagar. Timeprisen for denne type oppdrag ligg på kr 300 pr. time. Børre er nyetablert og har nettopp bygd seg nytt hus. Det er ikkje fritt for at likviditeten er dårlig i familien.

2. Kva vil du anbefale Børre å gjere? Bør han ta på seg ettermiddagsjobbing? Drøft og grunngje svaret ditt.

BOKMÅL TEKST

Oppgave 1 – 35 %

I vedlegg 1 finner du saldobalansen for Stordalen import AS. Du skal avslutte regnskapet per 31.12.2011 og følgende tilleggsopplysninger foreligger:

7. I begynnelsen av november betalte bedriften husleie på forskudd for fire måneder med kr 32 000.
8. Varebeholdningen var etter opptelling pr 31.12.11 verdsatt slik:

Vurdert til inntakskost: kr 215 000, vurdert til dagspris kr 325 000
9. Bedriften solgte brukt butikkinventar i slutten av mars. Inventaret var anskaffet for kr 30 000 og var per 1. januar 2011 avskrevet til kr 12 000. Alt inventaret blir avskrevet med 25 % p.a. av anskaffelsesverdi. Øvrig inventar ble anskaffet nytt i begynnelsen av januar 2011.
10. Renter på gjeldsbrevlånet betales etterskuddsvis hvert halvår, siste gang 15.10.11. Renten er for tiden 8 % p.a. Skyldig rente pr 31.12.11 skal beregnes og registreres i regnskapet.
11. Betalbar skatt pr 31.12. skal beregnes til 28 % av resultat før skatt.
12. Årsresultatet skal i sin helhet overføres til konto 2050.

Oppgave 2 – 15 %

Kontering av bilag.

Nedenstående bilag skal konteres i henhold til norsk standard kontoplan (Benytt kontoplannummering i henhold til kontoplan benyttet i oppgave 2 – Se vedlegg 1).

Konteringen skal fylles ut ved å benytte skjemaet i vedlegg 2.

Bilag 1.

02. mai 2012

Utgående bilag

Faktura til Kjøkkenspesialisten As:

Varer kr 50 000

+25% mva kr 12 500

Total kr 62 500

Betalingsbetingelser: Pr. 20 dager – 2 %

Bilag 2

02. mai 2012

Inngående bilag: Betalingsbetingelser: Pr. 10 dager – 2 %

Faktura fra Mekanisk industri AS

Stålrammer kr 30 000

+ 20 % mva kr 7 500

Totalt kr 37 500

Bilag 3

Lønnsbilag

Brutto lønn kr 50 000

Skattetrekk kr 15 000

Netto utbetalt kr 35 000

Beløpet utbetales via konto 1920 Bankinnskudd. Skattetrekket innsettes samme dag på konto for trekkinnskudd. Det beregnes 14,1 % i arbeidsgiveravgift og 12 % i feriepenger.

Bilag 4

Bankbilag

08.mai 2012

Oppgjør for faktura av 02. mai til Mekanisk industri AS betales. Beregn beløpet som skal betales.

Bilag 5

Bankbilag

10. mai 2012

Mottatt oppgjør for faktur til Kjøkkenspesialisten AS med kr 61 250.

Bilag 6

Kontantsalg i mai er kr 120 000 inklusiv merverdiavgift 25 %.

Beløpet har kommet inn kassa.

Tilleggsopplysninger:

Kontonummer utgående merverdiavgift: 2700

Kontonummer inngående merverdiavgift: 2710

Oppgave 3 – 15 %

Stensland krets AS er en liten produksjonsbedrift som produserer kretskort. Bedriften har kontrakt på å levere en bestemt type kretskort til en større kunde i distriktet. Den skal levere 1800 kretskort per måned, og prisen er satt til kr 100 pr kort.

Bedriften har beregnet kr 60 i variable kostnader og de faste periodekostnadene er beregnet til kr 60 000 pr måned.

7. Beregn dekningsbidraget og dekningsgraden for denne ordren per enhet og for månedsleveransen.
8. Beregn dekningspunktet
9. Beregn sikkerhetsmarginen
10. Illustrer beregningene i et dekningsdiagram
11. Hva er den laveste pris bedriften kan akseptere for disse kretskortene? (Det forutsettes ledig kapasitet)
12. Hvilke forutsetninger bygger KRV-analyser (dekningspunktanalyser) på.

Oppgave 4 – 25 %

AS Balibali produserer og selger en vare på et marked med fri konkurranse. Sammenhengen mellom produsert mengde og differansekostnader er slik:

Mengde	Differansekostnad
0-100	4 000 000
101-200	3 000 000
201-300	1 800 000
301-400	2 000 000
401-500	5 700 000
501-600	8 500 000
601-700	16 400 000
701-800	40 600 000

De faste kostnadene er driftsuavhengige og er på kr 2 000 000.

Markedsprisen for produktet er kr 55 000 pr. stk.

Gjennomfør beregninger og lag en grafisk framstilling slik at du kan beregne følgende:

7. For hvilke produksjonsmengder går bedriften med overskudd?
8. Hva kaller du disse produksjonsmengdene?
9. Hva mener vi med vinningsoptimum, og hvor finner du dette i diagrammet?
10. Hvilken mengde gir lavest kostnad per enhet?

11. Finn bedriftens maksimale overskudd. Marker overskuddet i diagrammet.

Bedriften står overfor en ombygging av en av avdelingene for å bedre det fysiske arbeidsmiljøet. Tiltaket vil øke de faste kostnadene med kr 1 500 000.

12. Undersøk hvilken virkning tiltaket har på den vinningsoptimale og kostnadsoptimale produksjonsmengden.

Oppgave 5 – 10 %

Børres Graverservice AS er en liten bedrift som bare har en gravemaskin. På grunnlag av nøyte vurderinger og beregninger har Børre kommet fram til to typer av kalkyler. Han har vurdert at etter selvkost har han en kostnad pr time på kr 340. Etter bidrag finner han ut at han har kr 250 pr time.

3. Drøft hvilke kostnader som kan være innbefattet i selvkosten pr time og i bidraget pr time.

Børre har fått en langtidskontrakt med et større entreprenørselskap. Kontrakten sikrer full beskjeftigelse i flere år, og den gir dessuten full dekning av alle kostnadene.

Etter en tid får Børre henvendelse fra flere privatpersoner som har behov for graving. Børre har kapasitet til noen oppdrag på ettermiddager og lørdager. Timeprisen for denne type oppdrag ligger på kr 300 pr time. Børre er nyetablert og har nettopp bygd seg nytt hus. Det er ikke fritt for at likviditeten er dårlig i familien.

4. Hva vil du anbefale Børre å gjøre? Bør han ta på seg ettermiddagsjobbing? Drøft og begrunn ditt svar.

